

Referat af møde i Arkivalieronline's brugerråd onsdag den 16. december 2020 kl. 14.15-15.45 via Skype

Deltagere:

Kirsten Sanders (KS)
Helle Strandgaard Jensen (HSJ)
Anton Blaabjerg (AB)
Jesper Skov (JS)
Svend-Erik Christiansen (SEC)

Fra Rigsarkivet:

Allan Vestergaard (AV)
Anders Sode-Pedersen (ASP)
Kristin Brøgger Jensen (KBJ)

1. Velkommen og generel orientering - Herunder orientering om egenaccess

Alle er p.t hjemsendt i Rigsarkivet, dvs. al kommunikation med brugerne er via nettet og telefonisk.

Rigsarkivet har fået en stor bevilling, 38 millioner, fra Novo Nordisk Fonden til udvikling af et multigenerationsregister (MGR) over danskernes familierelationer siden 1920. Det nye multigenerationsregister skal binde oplysninger om familierelationer for personer fra CPR-registret sammen med de mange ældre oplysninger fra kirkebøger, så der kan etableres familierelationer mellem alle danskere siden 1920.

Projektet ligner til dels LinkLives, men er mere medicinsk orienteret. Der skal i projektet digitaliseres kirkebøger frem til 1968, og der vil blive arbejdet med maskinlæsning af kirkebøger og delvis transskription.

Egenaccess

Der kommer en ændring i arkivloven, der giver borgere ret til at se oplysninger om sig selv i alle former for arkivalier i offentlige og visse private arkiver. Fra første januar kan alle gå ind på RAs hjemmeside, hvor man kan finde blanketter til at beskrive og bestille de oplysninger. RA skal så identificere de ønskede oplysninger, men der vil blive sat en grænse for tidsforbruget. Nogle af de tjenester, vi har taget penge for hidtil, bliver nu gratis (eks. bestilling af fødselstidspunkter og eksamensbeviser).

Borgerne får ret til at se oplysninger om sig selv - og ikke andre. Oplysninger om andre i borgerens sag vil vedkommende ikke få adgang til; der vil blive foretaget ekstrahering eller opstillet vilkår.

2. Orientering fra medlemmerne

- herunder orientering fra Danske Slægtsforskere om dødsårsagsregisteret

SEC: SLA er stadig i gang med projektet finansieret af Velux-fonden, som indbefatter digitalisering af de lokalhistoriske arkivalier.

HSJ: Meddelte, at hun er kommet i det rådgivende forskningsudvalg i Rigsarkivet.

KS: Dødsårsagsregister er kommet online. Det har været et stort arbejde at få tingene til at spille sammen, og det vil det fortsat være i den videre udvikling. KS vil gerne have koderne til dødsårsagerne fra Rigsarkivet; det vil være en stor hjælp. Men da det ikke er frit tilgængeligt materiale, er der visse problemer med udleveringen.

3. Spørgsmål fra Kirsten Sanders

Spørgsmål vedr. muligheden for deklarerung på Enesteministerialbøgerne: Hvad de indeholder ud over de kirkelige handlinger. RA vil skrive en sådan note på Arkivalieronline, når den igangværende omregistrering af bøgerne er tilendebragt.

KS eftersender en mail med angivelse af uoverensstemmelser fundet på AO i årstal på kirkebøger, og sagen bliver undersøgt.

(Det har vist sig, at de fleste af uoverensstemmelserne vedr. kirkebøger efter 1814 er mellem arkivseriens yderår og de på AO publicerede billedserier. Arkivseriens datering trækkes fra Daisy og kan p.t. ikke tilrettes på AO, så den stemmer overens med dateringen for de publicerede bøger. RA vil angive dette i noten til kirkebøgerne.

Vedr. uoverensstemmelserne ved enesteministerialbøgerne er det blevet tilrettet i forbindelse med den igangværende omregistrering og vil slå igennem, når de nye digitaliseringer publiceres på AO)

Spørgsmål om ændring af Url'er:

ASP orienterede om RA's retningslinjer, herunder at billedId (Bid) er permanent, og at en url indeholdende korrekt billedId altid bliver automatisk redigeret, hvis fx eksemplarId (Epld) eller billedserieId (Bsld) i url'en bliver ændret. De to sidstnævnte elementer i url'en kan, jf. retningslinjerne, blive ændret i forbindelse med dataopretning. Der er således permalink til det enkelte billede, men ikke til fx billedserier, som fx anvendes i den jyske kirkebog.

KS tog redegørelsen til efterretning.

4. Status for digitaliseringer

Rigsarkivet har fået støtte fra Novo Nordisk Fonden til at gå i gang med at udvikle et nyt multigenerationsregister (MGR) over danskernes familierelationer siden 1920 (se nærmere under pkt. 1).

Rigsarkivet skal næste år digitalisere ca. 9000 kirkebøger til MGR-projektet. Hovedparten af de ordinære ressourcer vil derfor gå til det.

Derudover skal scanningen af Det kgl. Teaters arkiv færdiggøres. Der kommer desværre ikke så meget af det på AO pga. ophavsret.

Der vil blive digitaliseret sikkerhedsfilm af såkaldte "norske filer". Dvs. sikkerhedsfilm, der blevet lavet, da arkivalier vedr. Norges indre forhold blev overflyttet til Norge i 1991. De kommer på AO i 2021.

Filer fra mikrofilm med pastorats arkivalier vil også blive lagt på AO i 2021.

Digitaliseringer fra de frivillige

Fotogrupperne i hele landet har i 2020 påbegyndt en affotografering af enesteministerialbøger.

Derudover er der nogle steder blevet affotograferet tyendeprotokoller og fortsat dødsattester. I Viborg er de snart ved vejs ende med scanning af dødsattester, og vi er ved at undersøge mulighederne for et nyt projekt med arkivalier, der kan scannes af dokumentscanneren.

Vedr. indtastningsprojekter: Der er lanceret en ny indtastningsskabelon i dødsattestprojektet, som er udarbejdet i samarbejde med indtastere, godkendere og forskere. Den skal gerne gøre indtastningen nemmere og skabe endnu mere værdifuldt og søgbart materiale for flere.

Derudover er der planer om et indtastningsprojekt for pasprotokoller. Når enesteministerialbøgerne er blevet digitaliseret, er der også planer om et indtastningsprojekt her.

5. Status for Én indgang

En indgang-projektet blev igangsat i foråret 2020 (se referatet fra mødet 26/8/20).

Rigsarkivet har nu fået udarbejdet en brugeradfærds- og behovsanalyse og på baggrund af den principper for Rigsarkivets tilgængeliggørelse af data. Principperne skal overordnet set sikre en differentieret understøttelse af Rigsarkivets brugertyper. De indebærer bl.a. også, at Rigsarkivet skal sikre deklarering af data, tjenester og retningslinjer samt at tilgængeliggørelsesarbejdet skal understøttes af brugerinddragelse og samskabelse.

Den annoncerede reformation af brugerrådet: En indgang bliver først lanceret i slut 2021, så omdannelsen afventer lanceringen. Der kommer derfor ingen ændringer i brugersammensætningen lige nu. Emnerne i AO-brugerrådet er fortsat rimelig frie; vi behøver ikke lade os begrænse i fht. kommissorium.

6. Evt.

Medlemmerne opfordres til at tjekke hjemmesiden under 'Forskning': Her er der kommet flere muligheder for download og bestilling af dataudtræk, herunder fra DDD.